

Nr 41.

Av herr **Andersson, Albin, m. fl.**, om skrivelse till Konungen angående viss ändring i grunderna för utarrendering av ecklesiastika boställen.

Det hastiga och åtminstone till sin räckvidd oväntade konjunktursomslaget för jordbruket har bland annat för arrendatorerna av kronojord och ecklesiastika boställen medfört ekonomiska återverkningar av rent ödesdiger natur. Det är en känd sak, att under högkonjunktorens tid avtal slötos om dylika arrenden på villkor, vilkas uppfyllande under nuvarande förhållanden måste leda till ruin för stora delar av den klass av lantmän, som brukar den i offentlig ägo befintliga jorden. Arrendavgifterna äro tilltagna med hänsyn till ett helt annat och mycket lägre penningvärde än det nuvarande, och särskilt har det våldsamma prisfallet på jordbrukets produkter, vilket långt ifrån motsvaras av den allmänna prisnivåns sänkning eller av nedgången i jordbrukets produktionskostnader, kommit dessa avgifter att framstå såsom fullständigt onaturliga. Följderna ha också redan börjat visa sig i form av ekonomisk undergång för en mängd både duktiga och skötsamma arrendatorer av kronojord och ecklesiastika boställen, ett öde som, om rättelse ej kan åstadkommas i de rådande förhållandena, med säkerhet kommer att dräbba ännu många flera av denna kategori.

Det kan starkt ifrågasättas, huruvida det är förenligt med den hänsyn staten bör visa enskilda medborgare att låta denna ödesdigra utveckling ostört ha sin gång och att utkräva fullgörandet av förbindelser, vilka uppenbarligen ej äro förenliga med den andra partens välfärd.

Vad som kräves är omedelbara åtgärder för hjälpande av dessa arrendatorer. Ett uppskov med frågans lösning till ett annat år skulle för en mångfald arrendatorer av ifrågavarande slag medföra ekonomisk ruin. Det är därför av vikt att redan vid denna riksdag tillses vad som kan göras för att bringa en oundgängligen nödvändig lättnad för dessa av depressionen hårt drabbade jordbrukare. Vidlyftiga utredningar, som

framskjuta avgörandet till en oviss framtid, äro ej tillfyllest, såvida en verklig effektiv hjälp eftersträvas.

Vi få därför föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville gå i författning om vidtagande av sådan ändring av grunderna för utarrendering av ecklesiastika boställen, att arrendator, vars kontrakt slutits efter utgången av år 1916, må äga rätt att före den 1 september 1923 uppsäga kontraktet, i vilket fall ny sakkunnig värdering av fastighetens arrendevärde äger rum, och arrendevillkoren, avseende tiden från den 14 mars 1924, därefter fastställas, var- efter arrendet på de fastställda villkoren hembjudes den föregående arrendatorn, som äger rätt att inom förelagd tid antaga arrendet på de nya fastställda villkoren. Avger han ej dylik förklaring, skall han äga rätt att den 14 mars 1924 frånträda sitt förut- varande arrende.

Stockholm den 19 januari 1923.

Albin Andersson,
Myggenäs.

Oscar Ericson.

Karl Olsson.

Per Andersson.

Anton Pettersson.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

Karl Andersson.

Ernst Svenson.

L. G. Bodin.

Carl G. Schedin.

Per Gustafsson.